

NAASTEN EN BETROKKENEN

Inhoud

Een goede dag bezorgen.....	3
Inleiding.....	4
Onderwijskundige verantwoording en afronding.....	5
Opdrachten.....	6
1. <i>Op weg naar leven binnen een woonvoorziening</i>	<i>6</i>
2. <i>Participatie van naasten en betrokkenen.....</i>	<i>8</i>
3. <i>Communicatie met naasten en betrokkenen.....</i>	<i>11</i>
4. <i>Het team en participatie van naasten en betrokkenen</i>	<i>13</i>
5. <i>Samenwerken met vrijwilligers en naasten.....</i>	<i>15</i>
6. <i>Dilemma's.....</i>	<i>18</i>
7. <i>Anatomie, fysiologie, pathologie.....</i>	<i>20</i>
8. <i>Verpleegtechnische vaardigheden.....</i>	<i>21</i>
9. <i>Een cliënt met diabetes mellitus.....</i>	<i>23</i>
Assessment 3.....	26
<i>Assessment 3 'Het afstemmen van de zorgverlening met alle betrokkenen'.....</i>	<i>26</i>
Bijlage 1 Toetsdoelen voor de kennistoets.....	29

Een goede dag bezorgen

Hoe komt u aan zo'n man?

Vrouwen kunnen helemaal in de war raken als ze door hun man niet herkend worden. Maar hoe handel je nu in zo'n situatie? Een voorbeeld uit eigen ervaring.

Anneke: 'Ik kom bij een mevrouw die dementerend is en zij zegt tegen mij: 'Er loopt hier zo'n kerel rond en die zorgt voor mij'. Dan moet ik dus niet gaan zeggen: 'Dat is uw man.' Want dan zegt ze: 'Wat? Zegt ie dat hij mijn man is, dat is hij helemaal niet. D'ruit!' Daarom heb ik gezegd: 'Wat geweldig, wat fantastisch, en doet hij het goed?' 'Ja, hij doet het goed.' 'Weet je wat, als hij nou dadelijk terugkomt gaan we hem eens even hartelijk bedanken: een dikke kus geven. Trouwens, hoe komt u aan zo'n man, die zou ik ook wel willen hebben'. 'Nou, die is hier gewoon aan komen lopen'. Ik zeg: 'Nou, gewoon aan komen lopen.. Kent u het spreekwoord: wie goed doet...' Waarop ze zegt: 'Goed ontmoet'. 'Dat is nu op u van toepassing. U bent een goed mens en daarom is hij hier gekomen. We gaan hem dadelijk nog eens extra bedanken'. Dat vond ze geweldig.'

Uit: De dag door met dementie. (Anneke van der Plaats & Dick Kits)

Inleiding

Als woonbegeleider of verzorgende IG heb je regelmatig contact met familie, diens naasten of andere betrokkenen. Familieleden zijn zeer belangrijk in het welbevinden van een bewoner.

Als verzorgende IG is het belangrijk dat je inzicht hebt in de onderlinge relaties in families of andere naasten. Het geeft jou goede informatie, waardoor jij de zorg beter kunt afstemmen op de bewoner. Als verzorgende IG ben jij degene die de samenwerking in de driehoek van bewoner, familie en professional opzoekt om zo tot goede zorg te komen.

In de huidige maatschappij speelt familie of andere naasten ook nog andere belangrijke rol. Met name op welke wijze zij het welbevinden of zorg kunnen vergroten door ondersteuning te bieden als aanvulling op de zorg. Dit kan door activiteiten te ondernemen met de hun familielid of eventueel meehelpen in de zorg. Kortom afstemmen met familie, naasten of andere betrokkenen is een taak van een professional.

We wensen je veel plezier en succes met het uitvoeren van dit thema.

Onderwijskundige verantwoording en afronding

Werkprocessen en examens

De nadruk van deze studiegids ligt op het oog hebben voor de familie, naasten en andere betrokkenen. De onderstaande werkprocessen spelen wel een rol in de zorg die verleend wordt aan de bewoner, maar ook aan de familie, andere naasten en mantelzorgers. De module is opgebouwd naar aanleiding van het kwalificatiedossier Verzorgende IG, werkprocessen:

- B1-K1-W5: voert verpleegtechnische handelingen uit.
- B1-K1-W6: Communiceert met de cliënt en het sociale netwerk.

Werkproces B1-K1-W6 wordt geëxamineerd.

Canmedsrollen

- Je werkt in deze studiegids aan de rollen van: *communicator en zorgverlener*.

Afronding

Je werkt met behulp van je leerplan aan je leerdoelen voor deze periode. De opdrachten, het assessment de kennistoets in elke studiegids zijn een manier om aan je leerdoelen te werken en verplicht om te doorlopen. Daarnaast heb je mogelijk in je leerplan nog andere manieren beschreven waarop je aan je leerdoelen wil werken.

Je rond deze studiegids af door:

- Het maken en (indien aangegeven) inleveren van opdrachten uit de studiegids.
- Het behalen van de kennistoets met een 5,5 of hoger.
- Het behalen van het assessment.

Opdrachten

Voordat je met de opdrachten gaat beginnen ga je eerst weer de studiegids doornemen. Bedenk wat je al weet en wat je wilt leren van deze studiegids. Zet je leerdoelen en de uitwerking daarvan in je leerplan bij deze studiegids.

1. Op weg naar leven binnen een woonvoorziening

In deze opdracht krijg je inzicht in de weg die een bewoner en diens naasten aflegt voordat hij/zij in de woonvoorziening komt wonen. Dit is vaak een lange weg, waar voor de familie/diens naasten emoties bij komen. Ze gaan de zorg delen met de professionals. Jij ben die professional, die niet alleen de bewoner opvangt, maar ook diens familie/naasten.

In deze opdracht krijg je inzicht in het intakeproces (opnameprocedure) en wat dit voor de familie betekent.

DOELEN

- Je kunt vertellen in welke stappen familieleden hebben moeten nemen voordat een bewoner opgenomen wordt.
- Je bent bewust van de onderlinge familierelaties tussen de bewoner en familie/diens naasten en dat deze van invloed zijn op het welbevinden.
- Je hebt kennis van verschillende stadia van het verwerkingsproces waarin de bewoner en familie zich in kan verkeren.
- Je kunt de communicatie met familie afstemmen op hun rol en bent je bewust van het verwerkingsproces waar bewoner en familie vaak in verkeren.

RESULTATEN

- Je weet welke instanties betrokken zijn bij een opname.
- Je hebt inzicht hoe de onderlinge familierelatie is tussen bewoner en familie/diens naasten.
- Je weet wat anticiperend rouwen is en welke stadia hieraan verbonden zijn.
- Je weet waarom anticiperend rouwen juist vaak voorkomt bij dementie.
- Je herkent een verlieservaring bij familie/diens naasten en kan je communicatie hierop afstemmen.

AFRONDING

Schrijf verslag

ACTIVITEITEN

1. Ga op **onderzoek** uit, welke stappen heeft een familielid/naaste moeten afleggen om uiteindelijk de bewoner te laten wonen in een woonvoorziening? Indien mogelijk kun je hiervoor een familielid/naaste bevragen.
2. Met welke **instanties** zijn vooraf al betrokken bij een opname?
3. Welke **hulpmiddelen** wordt er gebruikt om een anamnese/hetero anamnese af te nemen?
4. Welke wettelijke regelingen en indicaties horen bij een opname?
Lees in Zorgpad:
 - Collectie: Zorg algemeen 3VZ
 - Thema Wet- en regelgeving in de zorg
 - Hoofdstuk 1: Rechtspositie zorgvrager en zorgverlener, 1.3 Theorie onderdeel rechtspositie van de zorgvrager
 - Hoofdstuk 3: Wetten die eisen stellen aan kwaliteit van de zorg, het hele hoofdstuk;
Lees in Zorgpad:
 - Collectie: Zorg algemeen 3VZ
 - Thema Begeleiden in de zorg
 - Hoofdstuk 6: Begeleiden bij de verwerking van ziekte, beperking of behandeling

Indien het mogelijk is om een opname (verhuizing) **bij te wonen**, ga dit ook doen.
5. **Lees** uit het boek van Gerke de Boer 'U woont nu hier', hoofdstuk 14, Anticiperend rouwen, blz. 96.
6. Kijk naar twee bewoners van je locatie. **Onderzoek** in welk stadia de bewoners zit in de dementie en bekijk of je er bij de familie sprake is van een verlieservaring.

AFRONDEDE ACTIES

- Schrijf een verslag van max 3 A-4tjes over de totstandkoming van een opname. In het verslag kan je de antwoorden van de vragen van de activiteiten beschrijven.
- Kies hierbij een bewoner uit van je werkplek.
 - Analyseer de gevoelens van de bewoner en de familie/diens naasten:
 - Is er bij de familie sprake van een verlieservaring?
 - Kun je een stadium van het verlieservaring bij de familie herkennen? Zo ja, geef een voorbeeld.
 - Beschrijf welke bevindingen jij ziet bij de familie en leg uit op welke wijze jij met de familie van deze twee bewoners omgaat.

2. Participatie van naasten en betrokkenen

In dit thema ga je kijken naar het netwerk van de bewoner.

DOELEN

- Je bent bekend met de rollen die de naasten en betrokken hebben rondom de zorg/welzijn van de bewoner.
- Je bent in staat om de naasten en betrokkenen te betrekken in de zorg voor de bewoner, om samen het wonen vorm te geven.

RESULTATEN

- Je begrijpt op welke manieren mensen uit het netwerk belangrijk kunnen zijn in het leven van iemand met dementie in een woonzorgvoorziening.
- Je hebt je verdiept in mogelijkheden om het netwerk/contacten met het netwerk/activiteiten met het netwerk te vergroten.
- Je hebt tops en verbeterpunten met je collega's besproken en als team gebrainstormd over het vergroten van het netwerk voor de bewoners van de woonzorgvoorziening waar je werkt.

AFRONDING

Organiseer een moment op locatie

Presentatie tijdens lesbijeenkomst

ACTIVITEITEN

1. **Breng** het netwerk van een bewoner in kaart met behulp van een ecogram. Achtergrond informatie ecogram: <https://www.waardigheidentrots.nl/wp-content/uploads/2016/06/ecogram-maken.pdf>
2. Hoe vaak heeft deze bewoners **contact** met zijn netwerk?
3. Welke **activiteiten** doet de bewoner met deze personen?
4. Ga in **gesprek** met de mantelzorger en of familie.
5. Hoe is het contact met de bewoner en zijn **netwerk**? Is er een verschil te zien in het contact met het huidige netwerk nu en voordat de bewoner dementie kreeg? Als er verschillen zijn: Wat is hiervan de oorzaak?
6. Ga naar www.zorgvoorbeter.nl en zoek op de website op 'verschillende rollen voor familieleden'. **Herken** je deze vier rollen? Wat betekent dit voor de samenwerking met familie?
7. **Lees** hoofdstuk 13 uit 'U woont nu hier.' van Gerke de Boer.
8. **Kijk** de volgende video op internet: Eigen regie en samenwerken met het netwerk <https://vimeo.com/124029732>
9. Ga **op zoek** naar de visie van de eigen organisatie. Wat zegt deze over de rol van familie/diens naasten in de zorg voor bewoners?
10. **Vergelijk** de film met hoe er wordt gewerkt op jouw werkplek. Helpen de bewoners in de woonvoorziening waar jij werkt mee in het huishouden? Waarom wel/niet.
11. Zijn er **afspraken** met de familieleden over het invullen van activiteiten? Welke voorbeelden uit het filmpje zou je over willen nemen en wat juist niet?
12. **Hoe** zorg je ervoor dat de familie ook zich vrij voelt om zelf koffie te zetten, de was te doen of een rondje te wandelen met de bewoner of meerdere bewoners?
13. **Besprek** deze punten tijdens intervisie met je medestudenten.

Lees in Zorgpad:

- Collectie: Zorg algemeen 3VZ
- Thema Begeleiden in de zorg
- Hoofdstuk 4 Begeleiden bij het opbouwen en onderhouden van een sociaal netwerk

Lees in Zorgpad:

- Collectie: Zorg algemeen 3VZ
- Thema Begeleiden in de zorg
- Hoofdstuk 5 Samenwerken met het sociale netwerk, 5.3 Samenwerken met mantelzorger

AFRONDENDE ACTIES

Organiseer met je medestudenten of een collega een leuk familie moment voor je locatie/werkplek. Je maakt een planning met je collega's over de uitvoering van deze opdracht. In je organisatieplan beschrijf je op welke wijze je de familie betreft bij de bewoner en de woonvoorziening. Voor het organiseren van een familiebijeenkomst houdt je rekening met de onderstaande punten:

Onderzoek waar de behoefte van familie/bewoner ligt.

Overleg met teamleider/werkbegeleider wat voor budget hiervoor beschikbaar is.

Neem de visie van de organisatie m.b.t. participeren van familie mee in je plan.

- Wat is het programma?
- Wie heeft welke rol tijdens deze dag?
- Wat wordt er van iedereen verwacht?
- Maak een uitnodiging.
- Maak indien nodig een back-up plan bij slecht weer.

Als resultaat maak je een filmpje/vlog of PowerPoint/Prezi.

Je presenteert het filmpje/vlog of PowerPoint/Prezi tijdens de lesbijeenkomst

3. Communicatie met naasten en betrokkenen

In deze opdracht ga je kijken naar de communicatie met familie/ naasten of andere betrokkenen. Goed contact met familie/ naasten/ betrokken is belangrijk voor het welbevinden van je bewoner.

Als professional ben je een voorbijganger in het leven van de bewoner, je bent als laatste in zijn/ haar leven gekomen en gaat meestal ook als eerste weg. Het is goed om je daar als professional bewust van te zijn, zeker in de communicatie naar familieleden/ naasten/betrokkenen.

DOELEN

- Je weet wat een professionele houding betekent in de communicatie met familie.
- Je bent in staat om op een professionele wijze te communiceren met naasten en betrokkenen.
- Je hebt inzicht in je eigen rol op het gebied van communicatie en weet dit af te stemmen op de bewoner en diens naasten/betrokkenen.
- Je vangt (non-verbale) signalen op van de bewoner en diens naasten en je bent in staat om hier adequaat op de reageren.
- Je bent bewust dat waarden en normen van invloed zijn in de communicatie naar familie/ diens naasten.

RESULTATEN

- Je begrijpt waarom naasten en betrokkenen belangrijk zijn in de communicatie.
- Je hebt kennis gekregen over de communicatie driehoek tussen bewoner, familie/naasten en de zorgverlening.
- Je hebt kennis gekregen welke 4 rollen een naaste/betrokken heeft in de zorgverlening van een bewoner.
- Je kunt de communicatiedriehoek bewust toepassen in de zorgverlening van een bewoner en de communicatie van naasten en betrokkenen.
- Je bent je bewust van het feit dat familie veel kennis heeft over de bewoner en gebruikt deze kennis ook voor het verbeteren van de zorg en welzijn van de bewoner.
- Je bent bewust van wat jouw rol is in de communicatie met naasten en betrokkenen.
- Je bent bewust van dat de uit communicatie meerdere lagen kan bestaan.
- Je bent in staat om de vraag achter de vraag te stellen.

AFRONDING

Maak 2 e-learnings en plaats certificaat in Classroom

Bespreking tijdens intervisie

Maak verslag of filmpje en plaats het in Classroom

ACTIVITEITEN

Heb je zelf weleens in de positie gezeten waarin je betrokken bent/was in de zorg rondom een familielid? Wat vond jij belangrijk in de communicatie tussen jou en professional? Neem je **bevindingen** mee naar de lesbijeenkomst en bespreek dit met je medestudenten.

1. **Lees** het artikel (uit Classroom): 'Samenwerken in een driehoek' van Chiel Egberts. Wordt er bij jou op de locatie volgens de driehoek gewerkt?
2. Wordt familie/ naasten **betrokken** bij het welbevinden van de bewoner? Zo ja op welke wijze. Zo nee waarom niet.
3. **Maak** de e-learning 'Goed in gesprek' op www.free-learning.nl
4. **Vraag** aan je collega's van je woonvoorziening: Welke gedrag van familie vind je lastig in het werk?
5. **Vraag** je collega waarom ze dat zo ervaart?
6. **Hoe** ervaar je dit zelf met de familie/naasten?
7. Zoom in op dit gedrag van familie. Welke signalen geeft het familielid/ de naasten/ de betrokkene af. **Onderzoek** wat hiervan de oorzaak is.
8. **Lees** in Zorgpad:
 - Collectie: Zorg algemeen 3VZ
 - Thema Begeleiden in de zorg
 - Hoofdstuk 5 Samenwerken met het sociale netwerk, 5.4 overbelasting
9. **Lees** over Familievriendelijk werken:
<https://www.deprofessionelemens.nl/modules/wat-is-familievriendelijk-werken/>

AFRONDENDE ACTIES

Maak de 2 e-learnings 'Over een goed gesprek', rond deze af met een certificaat. Voeg dit certificaat toe aan Classroom als bewijsstuk.

Bespreek in de intervisie: jouw analyse van de gewoonte/gedrag van de familie/ diens naasten van een bewoner. Welk gedrag laat de familie zien? Welke oordelen heb jij gehoord van je collega's? Waar denk jij dat het gedrag van familie vandaan komt? Geef handelingsalternatieven aan je collega's tijdens de intervisie waarin je alternatieven geeft in de begeleiding en samenwerking met familie/diens naasten.

Beschrijf jouw inbreng tijdens de intervisie in een verslag of maak hier een kort filmpje van en post dit in Classroom.

4. Het team en participatie van naasten en betrokkenen

Om familie/diens naasten te betrekken in het welbevinden van de bewoner, moet het team ook hier klaar voor zijn. In sommige teams heerst nog een cultuur van de zorg overnemen. De Verzorgende IG stelt zich als een expert op, waardoor soms de familie/diens naasten het gevoel heeft dat alles wordt overgenomen. Aan jou de taak om te kijken of jouw team klaar is voor familieparticipatie.

DOELEN

- Je kunt vertellen wat samenredzaamheid inhoudt.
- Je hebt inzicht hoe jouw team werkt aan samenredzaamheid en familieparticipatie.
- Je kunt vertellen welke acties er nodig zijn om familieparticipatie te vergroten in jouw woonvoorziening.

RESULTATEN

- Je bent in staat om een teamscan van jouw woonvoorziening te maken.
- Je bent in staat om een analyse te maken op basis van de teamskans van collega's.
- Je kunt je aanbevelingen laten zien aan je collega's en deze omzetten in acties.

AFRONDING

Maak de verslag en plaats het in Classroom

Feedback van begeleiders

Bespreking tijdens intervisie, presentatie in teamvergadering en volg lesmiddag

ACTIVITEITEN

1. **Lees** die informatie over teamscan:
<https://www.zorgleefplanwijzer.nl/downloads/samenredzaamheid/140-werkboek-samenredzaamheid-kleurenversie/file.html>
2. Wat **betekent** de term samenredzaamheid?
3. **Maak** eerst een teamscan van jouw woonvoorziening tijdens de lesbijeenkomst. Vergelijk de resultaten met elkaar.
4. **Bespreek** met elkaar waar de overeenkomsten zijn en de mogelijke verschillen?
5. **Probeer** een eerste conclusie te trekken van jouw teamscan.
6. Kopieer een lege teamscan en deel deze uit onder de collega's, vraag of zij de teamscan willen **invullen** voor een bepaalde datum.
7. Wanneer je alle teamscans bij elkaar hebt, kun je een **analyse** maken over de teamscan.
8. Wat gaat er **goed** in het team op het gebied van samenredzaamheid?
9. Waar liggen de **verbeterpunten**?

AFRONDENDE ACTIES

Maak een verslag van je analyse en conclusie van je teamscan. Je mag hierbij samenwerken. Beschrijf de gewenste situatie en welke aanbevelingen je doet om de samenredzaamheid te vergroten. Lever het verslag in bij de desbetreffende opdracht in Classroom.

De docent en/of de praktijk- en werkbegeleider geven je feedback.

Je bespreekt de opdracht ook met studiegenoten en de praktijkopleider tijdens een intervisiemoment. Als het mogelijk is presenteer je de conclusies in een teamvergadering. Dit doe je in overleg met de werkbegeleider.
Volg de gezamenlijke lesmiddag: 'Samenwerken met de familie?' (Tijdens de lesmiddag kan er een gast uitgenodigd worden).

5. Samenwerken met vrijwilligers en naasten

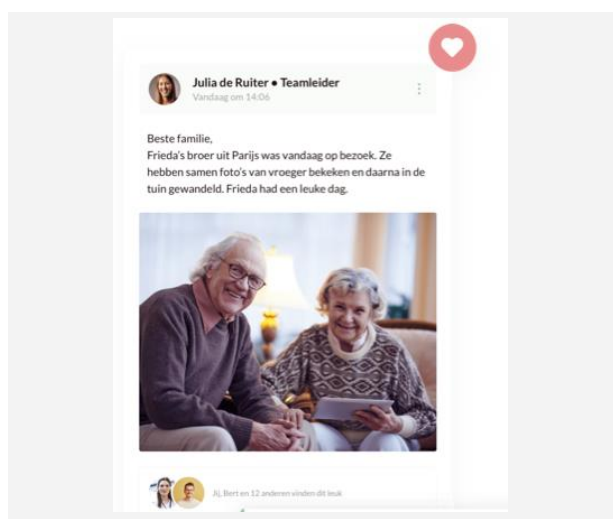
De zorg kan niet zonder vrijwilligers, naasten bij de bewoner. Bewoners kunnen een goede band hebben met naasten of vrijwilligers. Veel naasten zijn ook mantelzorger. Vrijwilligers en naasten kunnen veel vormen van zorg leveren. Zo kun je op jouw woonvoorziening te maken hebben met mantelzorgers en vrijwilligers die dagelijks langskomen om activiteiten met de bewoner te doen. Er zijn ook vrijwilligers die verbonden zijn aan een bewoner in de vorm van een bezoeker/vriend/in. In deze opdracht verdiep jij je in de rol van de naaste en vrijwilliger van jouw werkplek.

DOELEN

- Je kunt laten zien op welke wijze jij met de vrijwilligers en naasten omgaat.
- Je kunt de begrippen participatie, draaglast en draagkracht beschrijven.
- Je kunt naasten bij de zorg betrekken en hen ondersteunen.
- Je kunt vertellen wat het vrijwilligersbeleid is van de organisatie.
- Je kunt vertellen aan welke wettelijke regelingen een vrijwilliger en de organisatie zich moet houden.
- Je kunt beschrijven welke positie een vrijwilliger inneemt binnen de woonvoorziening.
- Je kunt gespreksvaardigheden toepassen.

RESULTATEN

- Je hebt kennis van het vrijwilligersbeleid van de organisatie.
- Je weet wat er wettelijk geregeld is voor vrijwilligers.
- Je weet welke positie een vrijwilliger aanneemt binnen de woonvoorziening.
- Je kunt laten zien op welke wijze jij met de vrijwilligers omgaat.
- Je kunt een gesprek voeren met naasten.
- Je past beeldbellen toe in het gesprek met naasten.

AFRONDING

Bespreking tijdens lesbijeenkomst (middels interview).

Bespreking in werkbegeleidersgesprek.

ACTIVITEITEN

Naasten

Lees in Zorgpad:

- Collectie: Zorg algemeen 3VZ
- Thema Kennismaken met de zorg
- Hoofdstuk 5: Zorg en Technologie
- 5.3 Zorgtechnologie inzetten

Lees in Zorgpad:

- Collectie: Zorg algemeen 3VZ
- Thema Begeleiden in de zorg
- Hoofdstuk 5: Samenwerken met het sociale netwerk
- 5.1 Informele zorg

1. **Overleg** met de je werkbegeleider welke bewoner je kiest voor deze opdracht.
2. **Onderzoek** op welke manier de naasten van de bewoner participeren in de zorg.
3. **Plan** een gesprek met een van de naasten van deze bewoner over: de relatie, de samenwerking met de zorgverleners, draaglast en draagkracht. Dit gesprek mag fysiek, maar ook via beeldbellen of familienet* zijn.

*Het is goed om eens het beeldbellen of familienet te gebruiken. Een digitaal gesprek is toch anders. Mocht je in deze opdracht kiezen voor een fysiek gesprek, plan dan zeker ook eens een gesprek digitaal.

4. **Besprek** de uitkomsten van het gesprek met je werkbegeleider.

Vrijwilligers

Lees in Zorgpad:

- Collectie; Zorg algemeen 3VZ
- Thema Begeleiden in de zorg
- Hoofdstuk 5 Samenwerken met het sociale netwerk
- Theorie deel 5.5. Samenwerken met vrijwilligers.

Lees op internet:

- samenwerken met vrijwilligers:
<https://www.zorgvoorbeter.nl/vrijwilligerswerk-ouderen/samenwerken-met-vrijwilligers>
- Wifa model: samenwerken met vrijwilligers:
<https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2021-11/Infographic%20WIFA%20model.pdf>

1. **Ga** op onderzoek uit op eigen woonvoorziening:
 - Waar moet een vrijwilligers aan voldoen? Is er een VOG of contract opgesteld?
 - Hoe zit het met de aansprakelijkheidsverzekering?
 - Welke vrijwilligers ken jij op jouw locatie?
 - Weet je waarom zij vrijwilligerswerk doen?
2. **Ga** met een vrijwilliger in gesprek over de drijfveren om vrijwilliger te zijn.
 - Op welke manier wordt een vrijwilliger begeleidt? En door wie?

3. **Op** welke wijze kun je een bewoner in **contact** brengen met een vrijwilliger. Is er op jouw werkplek sprake van een vrijwilligers coördinator, ga dan met deze persoon in gesprek.

AFRONDENDE ACTIES

Wat vind je van het vrijwilligersbeleid van je organisatie waar je werkzaam bent, en komt dit overeen met de praktijk?

Bespreek je bevindingen tijdens de lesbijeenkomst en schrijf tenminste 2 tips op om de samenwerking met vrijwilligers te verbeteren.

6. Dilemma's

De begrippen moraal, ethiek, dilemma's, normen en waarden hebben veel met elkaar te maken. Deze begrippen komen voor in vragen over wat goed en slecht is. Het bieden van goede zorg is een opeenvolging van beslissingen die jij neemt. Het is niet altijd duidelijk wat goede zorg is. Wat jij als goede zorg ziet, kan iemand anders slecht vinden. Dat komt door een verschil in normen en waarden.

De opdracht Dilemma's is een reflectieopdracht. Wanneer je in een groep leeft, bestaat de kans dat er onderlinge irritaties ontstaan. Je hebt als bewoner niet voor je medebewoners gekozen. Soms kom je voor verschillende dilemma's te staan. Bijvoorbeeld: bewoners die elkaar niet aardig vinden en op elkaar lopen te mopperen, of vaste tafel/stoelverdeling, of iemand die irriteert aan het smakken van een medebewoner.

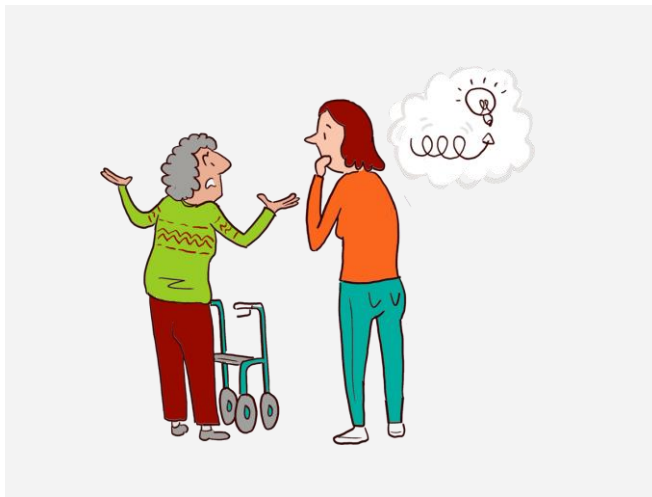
Wat doe je dan als verzorgende? Hoe ga je hiermee om? Leg je antwoord uit met argumenten. Hoe gaan mijn collega's hiermee om? Is het alleen jouw dilemma of ook die van je collega's?

DOELEN

- Je kunt dilemma's in de zorg herkennen en benoemen.
- Je kunt bij dilemma's je handelen verantwoorden.

RESULTATEN

- Je hebt in situaties met een dilemma in de groep verantwoorde keuzes gemaakt.

AFRONDING

Bespreking in werkbegeleidingsgesprek

Inleveren in Classroom

Feedback door begeleiding

ACTIVITEITEN

1. **Lees** in Zorgpad;
 - Collectie: Zorg algemeen 3 VZ
 - Thema: Kennismaken met de zorg
 - Hoofdstuk 5: Zorg en technologie
 - 5.4 ethiek en wetgeving
2. **Zoom** nu in op een dilemma en kijk of je de situatie kan verbeteren?
3. **Stel** je de volgende vragen:
 - Hoe kun je het dilemma voorkomen?
 - Hoe kun je het conflict vermijden/ verminderen?
 - Welke interventies pas je toe?
 - Hoe kun je een conflict beëindigen?
 - Hoe zorg je ervoor dat je weerbaar bent in situaties waarin gedrag escaleert?
4. **Reflecteer:** Hoe ga je om in deze situatie? Wat doet dat met jou? **Beschrijf** volgens de STARRT-methodiek een conflict tussen bewoners dat bij jou tot een dilemma leidde. Wees uitgebreid en volledig in je STARRT.

AFRONDENDE ACTIES

Je bespreekt je leerdoelen tijdens een werk begeleidingsgesprek.

De SMART-leerdoelen en het feedbackformulier lever je in via de Classroom.

De docent en/of werk- en praktijkbegeleider geven feedback.

7. Anatomie, fysiologie, pathologie

Er wordt in de lessen en in deze studiegids aandacht besteed aan anatomie, fysiologie en pathologie van de zintuigen.

DOELEN

- Je kent de anatomie en fysiologie van het oor, het oog, de neus, de tong

RESULTATEN

- Je kunt de relatie leggen tussen anatomie, fysiologie en pathologie als basis voor het klinisch redeneren bij cliënten.

AFRONDING

Lees de toetsdoelen goed door.

Verdiep je in de anatomie, fysiologie, pathologie. Gebruik je boeken en ZorgPad.

Klassikaal bespreken theorie.

ACTIVITEITEN

Opdrachten en theorie worden in de lessen aangeboden door de docent.

AFRONDENDE ACTIES

Vragen die je hebt over deze onderwerpen kan je stellen op de lesmiddag.

Maak de kennistoets.

8. Verpleegtechnische vaardigheden

Er wordt in de lessen en in deze studiegids aandacht besteed aan verpleegtechnische vaardigheden.

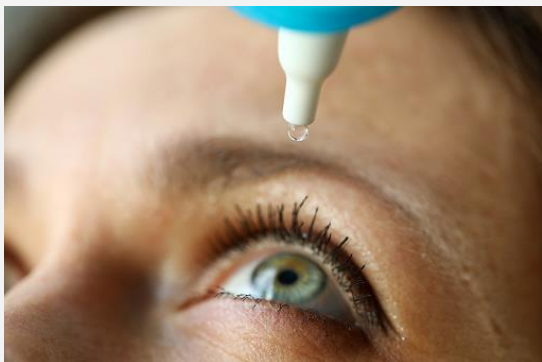
- subcutaan en intramusculair injecteren
- bloedglucose meten.

DOELEN

- Je kunt uitleggen wat subcutaan injecteren is.
- Je kunt uitleggen wat intramusculair injecteren is.
- Je kunt bloedglucose meten

RESULTATEN

- Je kunt op de juiste wijze subcutaan injecteren en volgens protocol. Je kunt de cliënt over de handeling informeren.
- Je kunt op de juiste wijze intramusculair injecteren en volgens protocol. Je kunt de cliënt over de handeling informeren.
- Je kunt op de juiste wijze een vingerprik toedienen.

AFRONDING

Lees de toetsdoelen goed door.

Lees protocollen en maak voor jezelf aantekeningen over de verpleegtechnische handelingen. Lees ook Zorgpad

Klassikaal bespreken theorie en oefenen handeling.

ACTIVITEITEN

1. Opdrachten en theorie worden in de lessen aangeboden door de docent. Je oefent de vaardigheden in de les en op je stageplek.

AFRONDENDE ACTIES

Vragen die je hebt over deze onderwerpen kan je stellen op de lesmiddag.

Maak de kennistoets.

9. Een cliënt met diabetes mellitus

Soms heeft een bewoner last van Diabetes. Deze ziekte kan veel schade veroorzaken als de bloedsuiker niet onder controle is. In deze opdracht ga je uitzoeken wat Diabetes is, wat een normale bloedsuikerwaarde is en hoe te handelen bij een hypo- en hyperglycaemie.

Doelen

- Je kunt beschrijven wat Diabetes Mellitus (DM) voor ziekte is, wat de verschillen zijn tussen DM 1 en DM 2 en wat de functie is van de alvleesklier bij DM.
- Je kunt beschrijven wat de aandachtspunten zijn bij bloedprikken, wat de normale bloedsuikerwaarden zijn en wat je moet doen bij te hoog of te laag bloedsuiker.
- Je kunt beschrijven wat de functie van insuline is en welke soorten er zijn.
- Je kunt een hypo- of hyperglycaemie herkennen bij een cliënt.

Resultaten

- Je kunt volgens protocol zelfstandig bloedglucose meten bij een cliënt en de cliënt over de handeling informeren.
- Je kunt volgens protocol de juiste hoeveelheden insuline toedienen bij de cliënt en de cliënt over de handeling informeren.
- Je kunt de cliënt informeren over de soort insuline die de cliënt krijgt in relatie tot het tijdstip van toedienen en hoeveelheden die worden toegediend.

AFRONDING

Verslag over Diabetes Mellitus.

ACTIVITEITEN

Maak de opdracht zelfstandig of samen. Indien je samenwerkt schrijf je ook een korte reflectie over de samenwerking en wat deze samenwerking heeft opgeleverd.

Algemeen

1. **Wat** is diabetes mellitus?
2. **Waar** komt de naam suikerziekte vandaan? **Waarom** is deze term eigenlijk onjuist?
3. **Waar** komt de naam diabetes mellitus vandaan?

Anatomie en fysiologie (leer van de bouw en functie) van het lichaam.

4. **Teken** de bouw van de pancreas (alvleesklier) en eilandjes van Langerhans. Leg uit hoe de pancreas en eilandjes van Langerhans werken. Beschrijf bij je tekening in ieder geval de functie van insuline, glucose en glucagon.

Pathologie (ziekteleer)

5. **Beschrijf** met behulp van de tekening/afbeelding ook wat er 'mis' gaat in de stofwisseling van een cliënt met diabetes mellitus.
6. **Beschrijf** oorzaken en risicofactoren die leiden tot diabetes mellitus. Maak hierbij een onderscheid in oorzaken en risicofactoren voor diabetes type 1 en 2.
7. **Beschrijf** klachten die cliënten hebben wanneer zij diabetes mellitus ontwikkelen.
8. **Leg het verband** tussen deze klachten en de werking van de pancreas en eilandjes van Langerhans.
9. **Beschrijf** wat een hyperglykemie is en een hypoglykemie en zet in een **tabel** welke klachten bij allebei horen.
10. **Wat** kan jij doen als iemand een hyperglykemie heeft of een hypoglykemie?
11. Leg uit wat een hyperglycemisch en hypoglycemisch coma is en welke symptomen hierbij horen.
12. **Leg uit** hoe diabetes mellitus type 1 en type 2 behandeld worden. **Welke** leefstijladviezen geef je een cliënt? Waarom juist die?

(Verpleegtechnische) handelingen en medicatieleer

13. **Beschrijf** wat het doel is van bloedglucose meten.
14. **Beschrijf** wat de normaalwaarden voor een bloedglucosespiegel.
15. **Zoek** het protocol bloedglucose meten op bij de organisatie waar je werkt. Lees het protocol aandachtig door.
16. **Bekijk** de video over de **Freestyle Libre op youtube**. Bedenk of dit ook iets kan zijn voor jouw cliënten
17. **Vul** het schema op de volgende bladzijde in en verwerk deze in je verslag.

Soort insuline	merknaam	Start werking na:	Maximale werkingsduur
Super kort werkende			
Kort werkend			
Middellang werkend			
Lang werkend			
Mix insuline			

18. **Beschrijf** de voorkeursplaatsen voor injecteren van de subcutane injectie insuline. Maak hierbij een onderscheid tussen langwerkende insuline, mix-insuline en kortwerkende insuline.
19. **Leg uit** waarom er verschillende voorkeursplaatsen zijn voor de verschillende soorten insuline.
20. **Zoek** het protocol voor subcutaan injecteren loodrecht techniek-insuline toedienen op bij de organisatie waar je werkt. Lees het protocol aandachtig door.
21. **Zoek** uit hoe je insulinepennen op de juiste manier bewaart en hoe lang insuline houdbaar is. Beschrijf dit in je verslag.
22. **Ga na** of op jouw werkplek de insuline op de juiste manier bewaard wordt. Beschrijf je bevindingen.
23. **Beschrijf** de complicatie lipodystrofie (ook wel lipo's genoemd). Wat is het, hoe ontstaat het en wat kunnen de gevolgen hiervan zijn?

AFRONDEDE ACTIES

Maak een schriftelijk verslag alle punten die je uitgezocht hebt over diabetes mellitus. Lever het verslag in bij de desbetreffende opdracht in Classroom. De doelen uit deze opdracht komen terug op de toets.

De docent en/of de praktijk- en werkbegeleider geven je feedback.

Je bespreekt de opdracht eventueel met studiegenoten en de praktijkopleider tijdens een lesmiddag.

Assessment 3

Assessment 3 'Het afstemmen van de zorgverlening met alle betrokkenen'

Inleiding

Het assessment 'Het afstemmen van de zorgverlening met alle betrokkenen' heeft betrekking op:

- Werkproces B1-K1-W6: *Communiqueert met de cliënt en het sociale netwerk.*

Door het behalen van het assessment: 'Het afstemmen van de zorgverlening met alle betrokkenen', sluit je thema 'Naasten en betrokken' af.

Het assessment bestaat uit het **voeren van een begeleidings-, ondersteunings- of een voortgangsgesprek met de bewoner en/of familie/ naasten**. Je bespreekt of de geboden zorg nog aan de wensen van de bewoner en diens familie voldoet en schrijft hiervan een rapportage.

Resultaat

Het resultaat van dit assessment is dat je, onder begeleiding van de werkbegeleider, een begeleidings-, ondersteunings- of een voortgangsgesprek voert over de zorgverlening met de bewoner en diens naasten. In het gesprek maak je familieparticipatie bespreekbaar.

Bewijsstukken

- Maak een verslag van stap 1 en 2 (max. 2 A4tjes)
- Voer stap 3 uit en laat deze beoordelen door je werkbegeleider d.m.v. beoordelingsformulier assessment.
- Maak een reflectieverslag volgens het reflectiemodel van Korthagen stap 4.

Wanneer behaald

Alle onderdelen moeten voldoende zijn om als eindoordeel voldoende te kunnen krijgen.

Een voldoende eindoordeel houdt in dat de student thema 'Naasten en betrokkenen' heeft afgerond.

Stap 1 – Voorbereiden

- Je onderzoekt welke bewoner en diens familie mogelijk in aanmerking komen voor een begeleidings-, ondersteunings- of een voortgangsgesprek.
- Je overlegt met de werkbegeleider de keuze van je bewoner.
- Zoek de theorie op die je bij opdracht 2 en 3 doorgenomen hebt, E-learning 'Goed in gesprek' en eventueel de achtergrondinformatie die bij opdracht 3 beschreven staat.
- Ter voorbereiding lees je het zorgleefplan door.

Stap 2 – Plannen

- In overleg met de werkbegeleider wordt er een begeleidings-, ondersteunings- of een voortgangsgesprek ingepland. Bespreek met de werkbegeleider op welke onderdelen jij, onder begeleiding van de werkbegeleider, met de familie wilt bespreken.
- Ga na hoe welke rol de familie heeft m.b.t. het welbevinden van de bewoner?
- Maak een plan, hoe je het gesprek aangaat met de familie.

Stap 3 – Uitvoeren

- Ga in gesprek met de bewoner en diens familie. Dit kan begeleidings-, ondersteunings- of een voortgangsgesprek zijn. Je kan dit gesprek ook digitaal uitvoeren.
- Rapporteer in overleg met de werkbegeleider je bevindingen.

Stap 4 – Evaluatie

- A. Bespreek het begeleidings-, ondersteunings- of een voortgangsgesprek na met je werkbegeleider.
- B. Wat ging goed tijdens het gesprek?
- C. Wat zijn de verbeterpunten?
- D. Vraag deze feedback en verwerk dit in een reflectieverslag.

Beoordelingsformulier ASSESSMENT 3 'Het afstemmen van de zorgverlening met alle betrokkenen'

Naam student:

OV-nummer:

Beoordeling door de praktijk

Voldoende Onvoldoende

Stap 3 – Uitvoeren De student:

1. Kan uitleggen wat haar/zijn rol is tijdens het gesprek.	
2. Heeft oprechte aandacht voor de bewoner en diens familie/naasten.	
3. Kan goed luisteren naar de bewoner en familie/diens naasten.	
4. Kan LSD toepassen in het gesprek.	
5. Stelt objectief de mate van tevredenheid vast van de bewoner en diens familie.	
6. Kan zichzelf tijdens het gesprek/ overleg goed verwoorden, uitleg geven indien nodig beargumenteren.	
7. Durft knelpunten bespreekbaar te maken met bewoner en diens familie/naasten en doet dit op professionele wijze.	
8. Vat het gesprek samen, checkt hierbij of de inhoud van het gesprek begrepen is	
9. Maakt eventuele afspraken over de familieparticipatie in het welbevinden van de bewoner.	
10. Stemt veranderingen in wensen en behoeften af met andere betrokkenen af naar de haalbaarheid hiervan.	
11. Rapporteert de uitkomsten van het gesprek.	

Voldoende Onvoldoende

Bewijsstukken:

Verslag stap 1.
Werkplan stap 2.

Beoordeling door docent:

Evaluatieverslag stap 4.

Eindoordeel Docent BPV-begeleider Student - voor gezien

Datum

Handtekening:

Opmerkingen:

Bijlage 1 Toetsdoelen voor de kennistoets

	Toetsdoelen	
	Studiegids	Aantal vragen
1	De student kan beschrijven welke stappen familieleden moeten nemen voordat een bewoner opgenomen wordt.	1
2	De student kan de verschillende stadia van het rouwproces proces beschrijven en kan beschrijven wat de betekenis is van deze stadia.	3
3	De student kan beschrijven wat samenredzaamheid inhoudt	2
4	De student kan beschrijven wat de begrippen: participatie, draaglast en draagkracht inhouden	2
5	De student kan de begrippen NIVEA, DIK, LSD, OMA, ANNA en OEN beschrijven en toepassen.	3
	Anatomie en fysiologie zintuigen	
6	De student kan de functie van de buis van Eustachius benoemen.	1
7	De student kan de 6 soorten zintuigen beschrijven.	1
8	De student kan beschrijven hoe een zintuigcel werkt.	1
9	De student kan vertellen wat de gele en de blinde vlek is.	1
10	De student kan de zes basissmaken van de tong benoemen en waar ze zich op de tong bevinden.	1
11	De student kan de onderdelen van het oog en het oor benoemen aan de hand van een plaatje.	1
12	De student kan van onderstaande ziektebeelden benoemen wat het is, wat de oorzaak is en hoe het mogelijk te behandelen is. • Presbyopie • Cataract • Retinopathie • Glaucoom • Hemianopsie	4
	Verpleegtechnische vaardigheden injecteren	
13	De student kan beschrijven wat de plaatsen zijn om intramusculair en subcutaan te injecteren.	2
14	De student kan beschrijven wat de complicaties zijn bij het injecteren en hoe je deze complicaties kan voorkomen.	2

	Pathologie ziektebeeld diabetes mellitus	
15	De student kan beschrijven wat Diabetes Mellitus (DM) voor ziekte is, wat de verschillen zijn tussen DM 1 en DM 2 en wat de functie is van de alvleesklier bij DM.	4
16	De student kan beschrijven wat de aandachtspunten zijn bij bloedprikken, wat de normale bloedsuikerwaarden zijn en wat je moet doen bij te hoog of te laag bloedsuiker.	3
17	De student kan beschrijven wat de functie van insuline is en welke soorten er zijn.	2
18	De student kan herkennen wanneer een zorgvrager een hypo- of hyperglycaemie heeft.	2